

Åbent brev til regeringen: Besparelser på rusmiddelforskning vil få uoverskuelige konsekvenser

Hvis regeringens planer om at fjerne statstilskuddet til Center for Rusmiddelforskning gennemføres, vil centret med al sandsynlighed lukke, og vi mister landets eneste forskningscenter på området. Det kan ikke undgå at få alvorlige konsekvenser for vores mest udsatte medmennesker, skriver en lang række aktører på socialområdet.

Nyheden om de planlagte besparelser på Center for Rusmiddelforskning kom som et chok for afsenderne af dette brev, som tilsammen repræsenterer en bred vifte af interessenter på socialområdet – alle med dét tilfælles, at vi hver dag arbejder for at forbedre vilkårene for socialt udsatte mennesker i Danmark.

Vi er nødt til at understrege, at vores arbejde i fremtiden vil blive langt vanskeligere, hvis regeringen gør alvor af dens planer og fjerner statstilskuddet til Center for Rusmiddelforskning (CRF).

CRF spiller en afgørende rolle i forebyggelse og bekæmpelse af social udsathed. Og besparelsens ofre vil desværre blive de udsatte mennesker, som har hårdt brug for effektiv behandling og indsatser, der hviler på forskningsbaseret viden og kan hjælpe dem ud af deres stofbrug og til et bedre og mere værdigt liv.

Som et led i regeringens planer om at nedlægge 1000 årsværk i staten vil man fjerne det statslige tilskud til CRF, som i år er på 15,7 millioner kroner. Tilskuddet udgør to tredjedele af CRF's samlede økonomiske ramme, og uden det vil centret med al sandsynlighed lukke.

Det er en besparelse, der næsten ikke er til at få øje på i det store billede, men som til gengæld betyder, at vi ikke længere kan oparbejde ny viden om rusmidler, rusmiddelbehandling, forebyggelse og skadesreduktion.

Den viden, som centret skaber, kan omsættes direkte til frontmedarbejdere, og den bruges i dag til at udvikle behandlingsmetoder, planlægnings- og monitoreringsredskaber samt videreuddannelse og opdatering af behandlere og andre fagprofessionelle i kommuner, regioner, organisationer og private tilbud.

På den måde gavner CRF's arbejde direkte danskerne og er af høj samfundsmæssig værdi. Og regeringen skylder stadig at svare på, hvilken forskning der skal udfylde tomrummet efter CRF, hvis centret lukker. Der findes ingen andre sammenhængende forskningsmiljøer på området i dag.

Det er samtidig vanskeligt at se, hvordan man skal nå i mål med de mange ambitiøse politiske planer på social- og sundhedsområdet, som enten er undervejs eller allerede er ved at blive implementeret, uden CRF.

Frem mod 2027 afsætter regeringen 450 millioner kroner til værdighed. Reformen fokuserer på de mest udsatte borgere, som ofte har rusmiddelproblemer. I SUSY Udsat 2022 havde 19 procent af respondenterne et alkoholoverforbrug, 33 procent havde brugt cannabis den seneste måned, 42 procent havde brugt stoffer eller ikke-lægeordineret medicin den seneste måned, og 20 procent havde prøvet at tage en overdosis i løbet af deres liv. Vi er nødt til at sikre, at forskningsbaseret viden om rusmidler, behandling, skadesreduktion og forebyggelse bliver en del af reformen.

I 2022 blev der indgået en 10-årsplan for at styrke psykiatrien. Op mod 50-70 procent af landets psykiatriske patienter har problemer med rusmidler i form af enten alkohol eller stoffer, og det er afgørende for en styrkelse af psykiatrien, at den bygger på forskningsbaseret viden om samspelet mellem

psykiatriske lidelser og rusmiddelproblemer og om de bedste behandlingsmetoder til denne store andel af patienter.

I 2024 er psykiatrien blevet ansvarlig for behandling af mennesker med dobbeltdiagnoser. Også her spiller CRF en central rolle i at sikre, at det nye tilbud bygger på forskningsbaseret viden.

Omkring 4 procent af den danske befolkning mellem 18 og 70 år er socialt udsatte. Det er et vigtigt forskningsområde ved CRF at undersøge disse menneskers tilværelse, belastninger og adgang til hjælp - særligt hjælp, der vedrører behandling, skadesreduktion og sundhedsydelse.

På den måde er CRF med til at give socialt udsatte mennesker en stemme og skabe viden om de barrierer og muligheder for at få relevant hjælp, som kan medvirke til udvikling af nye politikker og indsatser.

Listen over aktuel, nylig og tidligere forskning vedrørende socialt udsatte mennesker ved CRF er lang.

Det er også afgørende, at nogen følger udviklingen på det dynamiske stofmarked og skaber viden om nye stoffer, nye forbrugsmønstre og nye stofbrugere. Det gør CRF med sin tværvideenskabelige forskning, og senest har et sådant tværvideenskabeligt samarbejde dokumenteret en stigning i antallet af unge danskere, som har problemer med opioider, og beskrevet, hvordan opioider desværre ser ud til at tiltrække nye typer af rusmiddelbrugere.

Vi håber, at politikerne besinder sig og lader CRF fortsætte dets uvurderlige arbejde. Centret er essentielt i vores håndtering af ét af de mest presserende samfundsproblemer, nemlig rusmidler og konsekvenserne af et skadeligt brug af dem.

Publiceret i Socialmonitor d. 7. oktober 2024.

--

Underskrivere:

Kira West, formand, Rådet for Socialt Udsatte

Jane Alrø Sørensen, generalsekretær, Bedre Psykiatri

Morten Skov Mogensen, generalsekretær, Blå Kors

Anja Plesner Bloch, formand, Brugernes Akademi

Trine Hammershøj, direktør, Det Sociale Netværk/headspace Danmark

Henriette Bonnet, daglig leder, Gadejuristen

Vickie Bak Laursen, virksomhedsleder, Gadens Stemmer

Lærke Demant-Ladefoged, sekretariatsleder, Hus Forbi

Ann-Sofie Bech von Hielmcrone, generalsekretær, KFUK's Sociale Arbejde

Peder Meisner, generalsekretær, KFUM's Sociale Arbejde

Jeanette Bauer, chef, Kirkens Korshær

Robert Olsen, forstander, Kofoeds Skole

Cliff Kaltoft, sekretaritschef, Landsforeningen af Væresteder

Helle Cleo Borrowman, forperson, Landsforeningen Spor

Eva Secher Mathiasen, direktør, Mændenes Hjem

Bo Heide-Jochimsen, direktør, Projekt Udenfor

Ask Svejstrup, sekretariatsleder, SAND – DE Hjemløses Landsorganisation

Mia Kristina Hansen, forperson, SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed

Kåre Skarsholm, landsleder, TUBA